

## Előfizetési árak:

Félsz évre . . .	6	frt	—	kr.
Élővire . . .	3	>	—	
Negyedévre . . .	1	>	50	>
Egy óra . . .	—	>	50	>
Egyes szám ára	8	kr.		

## Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.  
(Nádossy-féle ház)  
hová az előfizetések és a lap  
szétküldésére vonatkozó fölszó-  
lalások intézendők.

# PÉCSI FIGYELŐ

## (PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

## Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét  
illető minden közlemény inté-  
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

## Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

## Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papír- és könyvkereskedéseiben.

### Színházi dolgok.

Még a múlt hónapban az egyik helyi lap két vezércikkben foglalkozott az új színház megépülése után fölmerülő kérdésekkel. Kedvem lett volna akkor nyomban megtenni a megjegyzéseimet, hanem az ezer és ezer másféle napi munka közben napról-napra maradt a feleletre szánt cikkely. A dolog nem is olyan siető. De nehogy a teljes hallgatást ama két cikkely írója arra magyarázza, hogy az ő fölvetett eszméi általános helyesléssel találkoztak, nem halaszthatom tovább a dolgot s nem ugyan közvetlenül felelek arra a cikkre, hanem csak úgy általánosságban teszem megjegyzéseimet, melyeket tetszés szerint válaszolnak is vehet ama „Pécs”-beli két vezércikk írója.

De ösztönzött eme cikk megírására a szegedi szinügyi-bizottság két kiküldött tagjának iderándulása és az ezen küldetés érdeme és eredménye körül tett egynemű megfigyelésem.

Nem éppen arrogálok, hanem — ami ennél is rosszabb — bizonyos joggal vindikálom magamnak azt, hogy meglehetősen ismerem a magyar színészet belső életét, s hogy szakismeret s e téren szerzett tapasztalások dolgában nagyon kevés ember — e városban talán egyet sem — fogadhatok el olyannak, akinek a véleménye előtt meghajolnék. A vidéki színészetnek minden városban vannak apostolai, akik nagy garral tolják föl magukat alapos ismerői gyanánt a színészeti viszonyoknak; ezen a téren is tettem megfigyeléseket s

vannak tapasztalataim, amikből a tények kérelhetetlen tanubizonyosága szerint, csak azt láttam, hogy azok az apostolok al-  
apostolok voltak, szavaik csak ürességek, tetteik ostoba baklövészek voltak. Ezek az apostolok az ő vastag tájékozatlanságukkal nekem többé nem imponálnak, mert én az én csendes obszervációim alatt tisztábban látok, mint ők; de szándékaim is tisztességesebbek, mint amazoké.

Ennyi önhittséggel ugyebár neki mehetek a kérdésnek s fölemelhetem szavamat a színházi dolgokban, melyekben közvetlen tapasztalatok alapján és az ügygyel való hosszas komoly foglalkozás után joggal nevezhetem magamat szakértőnek.

A jövő évre állni fog a rég óhajtott téli színház. Az első természetes gond a színház rendeltetésének megfelelőleg szintársulat szerződése lesz, helyesebben mondva a színháznak pályázat útján való kiadása.

Ez a pályázat úgy történik, hogy a város tanácsa a törvény szerint előirt szinügyi-bizottság meghallgatásával adják ki a színházat bizonyos időre valamelyik szinigazgatónak. S ha a szinügyi bizottság csupán általánosságban ad véleményt a társulat kiválogatása körül, úgy helyén valónak találom ezt az eljárást. Hanem rendesen itt követik el az első baklövést azok a jeles szakértők, akik olyan nagyon vélnek érteni a dologhoz, igazában pedig inkább a szinpadí cocotte-ok lábikráit ismerik, de nem a maguk hatáskörét s annál kevésbé, hogy a színház körül mi a teendő.

A szinügyi-bizottság — természetesen a szétpukkadásig tele szakértelemmel — túlmegy a határon s fölcsap műbíráló-bizottságnak. Mindegyiknek van vagy lehet kedvencz színésze vagy színésznője; mindeniknek vannak kedvencz darabjai, amelyeket akárhányszor ismételjenek is, mindig meg tudnának nézni; egyik a drámát szereti, másik az operetteket vadászsza, ismét másik titkos szinműíró, aki a saját darabjaival traktálja az igazgatót.

Ily körülmények között aztán a szinigazgató megkötött kezekkel dirigál, — a közönség pedig elégedetlen a szintársulattal, zúgolódik, nem látogatja a színházat, mert az igazgató nem a közönség izlése szerint cselekszik, hanem a mindenható szinügyi-bizottság nagyságos kezeit nyaldossa.

Ma már a színház nem pusztán hazafias vállalkozás; mindenesetre kulturintézmény, de üzlet is, mint ahogy üzlet egyik-másik iskola, a legtöbb hirlap, az irodalom, a kórházak, gyógyfürdők stb.-stb. S épp ez az üzletszerűség biztosít ma már számunkra olyan művelzetet, kényelmet stb. a föntemlített kulturintézményekben, amilyent, ha nem így állna a dolog, még ma sem nyujtana például a színház — hogy szorosán e tárgy mellett maradjunk. Olyan város, mint Pécs, melynek színházlátogató közönségéről és ennek igényeiről színész körökben igen jó hír kering, ma már nem kaphat rossz szintársulatot, hacsak a választás szándékosan avagy tudatlanság folytán nem esik valami másodrangú szintársulatra. A szinügyi-bizott-

### A „Pécsi Figyelő” tárczája.

#### Egy csomó ibolya.

Mikor reggel Fauszt kisasszony belépett szobájába, meglepetten állott meg.

Pedig nem Mefisztó fogadta. Nem is lett volna helye a tagadás szellemének a pozitív tudás e hajlékában s nem volt egy zug sem, mely misztikus megjelenésének helyet adhatott volna. A hygiene legujabb elvei szerint berendezett világos nagy szobában piros foliánsok és megsárgult szüette pergamenek helyett a falaknál könyvtárak zárták magukba a modern tudomány igazságait. Mert Fauszt kisasszony a Nostradamus titokzatos könyve helyett a Dubois Raymond munkáiból akarta megtanulni az élő természet titkait.

A szoba közepén levő íróasztallal szemben Darwin életnagyságu képe függött, egy pompás perzsa szőnyeggel letakart pamlag fölött, melyen jól esett pihenni fárasztó tanulmányok után. Mellette régi faragott szekrényben művelődéstörténeti ritkaságok, a szekrény tetején egy ös-

emberkoponya, de ez is minden kísérteties benyomás nélkül, egészen tudományos jellegű volt a teljes nappali világításnál.

Fauszt kisasszony meglepetten állott meg, ez a levegő nem a szokásos oxigen és nitrogen volt, a megfelelő szénsavval és vízgőzzel keverve. — Valami idegenszerű szentimentális anyag hatolt be — gondolá, maga is csodálkozva, hogy ez a rég elfeledett szó eszébe jutott. Azután szokás szerint íróasztalához ment.

Itt is úgy volt minden, mint máskor. A kéziratok és könyvek kissé rendetlenül heverték ugyan rajta, de a villanygép és néhány üveg-bura ragyogott a tisztaságtól. A tegnap készült bonczani preparátumok szépen rendbe rakva feküdtek a négyszögű üveglapok között; a thermometer, mikroszkop, spectrum, minden a maga helyén. Csak egy váza került oda szokatlan vendég gyanánt, mely rendesen a szekrényben állott.

Fauszt kisasszony jól ismerte ezt a vázát. Melos szigeti lelet volt — egy görög tudós barátjától kapta — s határozottan a legszebb görög diszedények fajához tartozott. A világos téglavörös alapon levő fekete alakok, a kissé ügyetlenül, mereven álló és mégis a jövőndő Vénus-

szobrokra emlékeztető női alak, a dárdatartó férfiak e remekmű nagy régiségére vallottak.

És a vázában egy nagy csomó — ibolya illatozott. Meg volt fejtve a talány: a levegő ezzel a tavaszias, átható illattal telt meg.

Fauszt kisasszonynak volt annyi szépérzéke, hogy nem kutatta, honnan került oda az a szokatlan virágcsomó. Az ibolya sötét lilaszine sajátságosan elütött a váza vörös alapjától és igazán eredeti eszmetársításnak találta a természet legifjabb gyermekeit e kétezredéves sirljából kikerült régiséggel így egyesülve látni.

Fauszt kisasszony ekkor arra a szeszélyes ötletre jött, hogy nem fogja folytatni bonczani tanulmányait, hanem a botanikára tér át.

A dycotilé családhoz tartozó Viola odorata L. külsőleg már semmi újat és érdekeset nem nyujthatott neki; de a növény hystológiájában még nem juthatott valami új fölfedezésre. Kivett egy szálat a csomóból, figyelmesen megnézte s aztán letépte egy szirmát.

De mi volt? Mintha sóhajtást hallott volna. Leejtette a virágot kezéből. Csak nem az ibolya sóhajtott? . . .

Ilyen gondolat az ő jól fegyvermezett agyában!

ságnak csak a jónevű igazgatót kell kiválasztania s az, ha jó üzleteket akar csinálni, ha egyáltalán reuzálni akar, ide csak elsőrendű jó szintársulatot fog hozni és jó darabokat beszerezni. De viszont, ha mi jó társulatot, ha jeles előadásokat akarunk látni, úgy az igazgatónak — kiből t. i. megbízhatunk — szabad kezét kell engednünk a színészek szerződésének s a műsor összeállítása dolgában. Enélkül veszett ügye van manap a színháznak. A közönség nem hagyja magára erőltetni azokat a színészeket, akiket az ilyen intendánsi hajlamokkal bíró urak kegyelnek s nem nézi meg okvetetlenül azokat a darabokat, amelyeket azok a jó urak ráoktrojálnak. Vegyék intéző példaként az akadémia nagy tudósai által pályadíjjal kitüntetett szindarabok sorsát, melyek a közönség ítélete előtt következetesen és csúfosan megbuknak.

Mert hát hol van ebben a városban olyan színigazgatói tapasztalatokkal bíró ember, ki bátorodik arrogálni magának olyan műízlést, hogy ő egy egész város mű-igényeit önmagában összpontosítja? Valóban józú mosolyra fakadok, valahányszor visszagondolok a hajdani műsor-megállapításokra, melyekkel a színházi-bizottság kontárkodott s melyek mellett a színház hétről hétre üres volt; s mosolyognom, majdnem kaczagnom kell, valahányszor a jó szegediek küldötteit idejönni látom, akik nem sajnálják az út fáradalmait, a költséget, az időt arra, hogy itt — a jó telesegeket otthon hagyván zavartalanul kurrizálhassanak egyik-másik csinos subrettnek.

A színházi-bizottságoknak nem ez a dolguk s nem is a kötelességük. Az ő hatáskörük adminisztratív, és nem terjed ki a művészeti ügyek vezetésére. De veszedelmes is ez az önkényes beavatkozás a közérkölesiségre nézve is; mert alkalmat ad egyik-másik hatalmaskodó, nagy képű urnak, aki tud eléggé imponálni a hízogásra mindig hajlandó színésznép előtt, hogy ott potentatoskodjék a színpadon, hódítgasson színpadon kívül, s protegáljon érdemetleneket. A hatalomnak még csak a külső színe, a látszata is elég alkalmas arra, hogy ezzel a látszattal is visszaéljenek t elég alkalmas arra, hogy az embereke,

visszaélésre csábítsa. Az emberek gyöngék; s gyöngeségében az ember állattá alacsonyul, nem gondolkodik többé, nem látja, tisztességes-e az, amit cselekszik, csak szenvedélye űzi-hajtja tetteiben. A nagy közönség pedig elnézi a szemé előtt lefolyó csendes, de elég nyilvános botrányokat; akiben van tisztesség, az undorral fordul el attól, amit lát, akiben meg hajlandóság van az aljasságra, az csábító példát lát a dologban s akként tesz, mint látja az előkelő példaadóktól — a közérkölesiség nagyobb dicsőségére.

Ennek a szépséges állapotnak még rútabb elfajzása a „Pécs” által is indított nyozott intendatura. No ez aztán betetőzné a mi új színházunkat. Hogy a művezetés dolgában ne is több, hanem — ami súlyosabb — egyedül egy ember kövesse el egymásután a baklövéseket; hogy a közönség műélvezete csupán egy ember nagyuri izlésének vagy izléstelenségének legyen az áldozata; hogy a szintársulat az intendáns szeszélyét szolgálja s a közönséggel mit se törődjék: erre — az igaz — hogy igen alkalmas az intendánsi állás létesítése, hanem aztán egyébre sem. Ime ott van egy országos intézetnek az élén az intendáns, akinek személye majdnem ötévenként változik. De akárhányszor változott is, abban az egyben valamennyinek a sorsa megegyezett, hogy már az első héten szemközt találta magát a sajtóval és a közönséggel. A közönséget nem lehet az intendánsi hivatalból dirigálni, s annál daczosabb, minél inkább hatalmaskodik az az egy ember, akit ő nem fogad el maga fölé teljhatalmu urnak. Itt ő, a közönség a szuverén hatalom és senki más. A közönség fizet, megpretendálja, hogy őt szolgálják s ne az intendánst. Vannak vidéki városok, ahol ezt a szerencsétlen intézményt behozták. Az eredmény: az a kép, melyet fentebb festettem s emellett napról napra üres házak.

Soha se voltak Pécsnek olyan színi előadásai, mint azon idő alatt, hogy Somogyi igazgató a maga szakállára dolgozik és nem avatkozik a munkájába semmiféle színházi bizottság, sem intendáns. Beszélhetnek a jó öregesek, hogy de bizony az ő kezük alatt kitűnő stagione-k voltak;

igen ám — az ő izlésük szerint, de nem a mai kor igényeihez mérten.

Ha jó színelőadásokat akarunk látni az új színházban, nem kell ahhoz se színházi bizottság, se intendáns, se színházi egyesület (amit szintén proponál a „Pécs”), hanem kell egy megbízható, első rangú színigazgató — ne tartsunk tőle, hogy nem jut ilyen Pécsnek, — versengeni fognak a legelsőbbek Pécsért, melynek közönségéről tudják, hogy sokat követel, de aztán ha ezt a követelését kielégítik, alig van Arad közönségén kívül olyan, mely jobban látogatná a színházat, mint a pécsi. Csak egy első rangú színigazgató kell, s szervez az nekünk olyan társulatot, amilyent csak a legelőkelőbb színházak számára szoktak szervezni; adjanak neki szabad kezét a művezetésben s lesz ő intendáns is, színházi bizottság is, meg színházi egyesület is egy személyben, s lesznek is olyan magas nivón álló előadások, hogy maga Thália muzsa is megszopja utána az ujját.

Haksch Lajos.

**A függetlenségi párt nyilatkozata.** A függetlenségi és 48-as pártkör az országos pártértekezlet tárgyában nyilatkozatot tesz közzé, mely lényegében megegyez minap e tárgyban tett megjegyzésünkkel. A nyilatkozat így szól:

Az országos függetlenségi és 48-as párt már nyilatkozott azon sajnós tény fölött, hogy több társunk a f. évi május 19-én tartott pártértekezlet után a pártkörből kilépett. Ezen kilépés folytán az aradi és kecskeméti pártkörökben azon eszme vettetett föl, hogy a pártgyűlés hívassék össze; sőt a kecskeméti pártkör Kecskeméten jun. 25-én tartandó országos értekezletre előintézkedést tett.

Miután az országos függetlenségi és 48-as párt, mint eddig, úgy ezután is az 1884-iki program alapján áll és azon programon kebelében mi változás sem történt, a párt országos pártgyűlés összehívásának szükségét jelenben nem látja s ha a kecskeméti pártkör továbbá is ragaszkodik az általa kezdeményezett összehíváshoz, azon az országos függetlenségi és 48-as párt részt nem vesz és a függetlenségi és 48-as pártkörök az országban fölkéri, hogy azon szintén ne vegyenek részt. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy ha a vidéki pártkörök és választókerületek függetlenségi és 48-as párti választói ily országos értekezletnek szükségét tolmácsolnak, a függetlenségi és 48-as párt készséggel fogna alkalmas időben annak Budapestén leendő összehívásáról intézkedni.

Egészen belepirult, úgy megszegezte magát. Mintha az öreg Darwin gúnyosan nézett volna rá, s megvetőleg mondaná:

— Asszony vagy, agyad 130 grammal könnyebb, mint a férfié, idegzeted gyengébb, egy kis ibolyaillat megzavarja agysejteid rendes működését és hallucinációid vannak.

Egy kis friss levegő segíteni fog — gondolá — és az ablakhoz lépett, melynek óriási templomablakhoz hasonló szárnyain XIV. századbeli üvegfestészet tompította el a külső világitást, mely színesen megtörve verődött a padlóra. Az üvegre festett két bizanci merevségű szent éppen olyan nyugodtan örködött az éppen nem középkori szoba fölött, mint hajdan a góthikus templom ablakán.

Ez az ablak most egy partra nyílt s egyenesen be lehetett látni a hársfa sorba. A tavaszi reggel oly aranyos napsugarai előzölölték a kertet, míg a hársfa fiatal rózsaszín és zöld hajtásai bizonytalan rezgő árnyat vetettek a most kelő fűre. Az árnyékban még ott ragyogott a harmat is.

Fauszt kisasszony meglepetten vette ezt észre mind. Elég tavaszt látott már megjelenni

e nagy ódon ablakok közében állva s mindannyiszor elgondolta, hogy milyen teremtő hatása van annak a parányrezgésnek, mit melegnek és világosságnak hívnak — de sohasem vette észre, hogy a nap ilyen ragyogó, a fák ilyen üdék s a levegő ilyen ibolyaillatos lett volna. A hársfator végén két alak jelent meg s az ablak felé közeledett. Sem a férfi, sem a nő nem volt valami különös rage, egyik sem mutatott valami érdekes anomáliát s mégis annyira lekötötték a Fauszt kisasszony figyelmét, hogy alig tudta róluik levenni tekintetét.

A nő nagyon fiatal volt és szemeit lesütötte a földre, de ajkain mosoly ült, mi által kissé túlgömbölyű piros arcában két gödröske keletkezett. A férfi beszélt hozzá s igyekezett szemébe nézni, mindig közelebb-közelebb halolva. Egyszerre a leány fölemelte a fejét, olyan tekintettel, mintha a tavasz összes melege és delezessége szemébe összpontosult volna — s a másik pillanatban megcsókolták egymást.

Fauszt kisasszony halkan betette az ablakot és visszafordult. Végig nézett könyvein és íróasztalán, Darwinon, a villamgépén, lombikon és mikroszkopon és nagyon ostobának érezte magát. Mintha az ősember koponyája —

állatiasan előrenyuló álkapcsai is nevettek volna rajta.

A másik perczen tisztán állott előtte a megfajtás: „az ibolyaillat az emberi idegekre sajátságosan zavaró hatást gyakorol.” E hatás okát és mibenlétét ki kell kutatnia; ezzel az elhatározott szándékkal ült le újra asztalához. Ekkor a villamgép fényes üvegkorongjában megpillantotta kissé elmosódott arczképét, határozott férfias vonásait, erős arczesontjait, rövidlátóan összehúzódó szemeit, melyeknek szegletéből ezer ráncz futott szét, magas, szépen fejlett, sima homlokát és őszes szálakkal vegyült haját; kissé összekuszálta volt a tavaszi szél, mely egyformán átsuhan a nyiló virágok és száraz galyak fölött.

Fauszt kisasszony gépiesen játszani kezdett a széttépett ibolya szirmokkal és csaknem öntudatlanul hajolt a mikroszkop felé.

De milyen homályosan látott! — Az üveg nem volt tiszta, vagy szemei romlottak el?

Gyorsan fölemelte fejét s abban a pillanatban egy nagy, fényes könyesepp esett a mikroszkop erősen convex lencséjére.

Ritók Emma.

**Nem lesz magyar katonai akadémia.** A magyar delegáció hadügyi albizottsága pénteken kezdte meg tárgyalásait. A vita fő tárgya a magyar katonai akadémia ügye volt. Jóformán valamennyi delegátus több kevesebb energiával követelte a katonai akadémia föllállítását Magyarországon. Bauer báró hadügy-miniszter és Wekerle miniszterelnök ez idő szerint sürögősebbnek tartják egy kadétiskola föllállítását Marburgban. A hadügyminiszter az ő ellenkezését még azzal a kijelentésével is súlyosította, hogy a Magyarországon föllátható akadémia csak közös akadémia lehetne, vagyis nem magyar tannyelvű, de különben is, mint magát kifejezte, szó sem lehet arról, hogy Magyarország az ő hadügyministersége alatt magyar tannyelvű katonai akadémiát kapjon. A magyar katonai akadémia kérdése fölött támadt vitából főként az tűnik ki, hogy a magyar és a közös kormány a magyar katonai akadémia kérdésében egyformán czudar játékot üz Magyarország jogával és követelésével.

## Hirek.

— **(Magyarország második biborosa.)** — Mint „Neue Freie Presse“ írja — Slauch Lőrincz dr. nagyváradi püspöknek a biborosi méltósággal való fölrüházása a jövőben meg fog történni.

— **(Igazságügyi kinevezés.)** A m. kir. igazságügyminiszter Rupp Lajos pécsi kir. törvényszéki joggyakornokot a szigetvári járásbíróshoz aljegyzővé, Szabó Ferencz pécsi törvényszéki díjnokot a marczalii járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

— **(A kir. tábla elnöke köruton.)** Blaskovich István kir. táblai elnök e hó 3-án hivatalos körutra indult a pécsi kir. tábla fölügyeleti hatósága alá tartozó törvényszékek és járásbíróshoz ügymenetét megvizsgálendő. Körútjából valószínűleg csak e hét vége felé fog hazaérkezni; addig is az elnöki teendőket Cseresnyés tanácselnök intézi.

— **(Áthelyezés.)** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Paulay Ödön soproni állami főreáliskolai rendes tanárt eddigi rendes tanári minőségében, saját kérelmére a pécsi állami főreáliskolához helyezte át.

— **(Bányászok elégedetlensége.)** A szabolcsi, somogyi és vasasi szénbányákban s többnyire azokban, melyeket a dunai gőzhajós társaság Koch bérlőtől vett át albérletbe, a bányamunkások elégedetlenek a sorsukkal. Ők is nyolcz órai munkaidőt akarnak, mint a pécsbányatelepiek, mivel ők eddig 12 óra „schicht“-re jártak, s e mellett napokig kell ásniok, míg szénre akadnak s csak a kivájt szénmennyiség után fizetik őket s nem a végzett munka szerint. Tehát azt óhajtják, hogy bizonyos minimumot állapítsanak meg részükre. A mozgalomra, mely a lehető legcsendesebb keretben mozog, itt járó idegen munkásvezérek ösztönözték a bányásokat, kik meg is állapodtak abban, hogy ez egyszer szilárdan megállnak a követeléseik mellett s ha kell — a törvények megtartásával ugyan — de sztrájkolni is fognak. Kivánságukat már régebben előadták Wiesner bányaigazgatónak, aki azonban békésen akarván kiegyenlíteni a dolgot, hogy a bányászok se, meg a társaság se vallják kárukat — a módozatok fölött gondolkodott. A munkások azonban halogatásnak vélték a dolgot s újabban sürgetni kezdték kivánságaik teljesítését. Wiesner irásos előterjesztés beadására utasította őket, a mi meg is történt. De mivel nem bíztak abban, hogy ez előterjesztésüket fölküldték-e valóban a társaság igazgatóságához, kijelentették Wiesner előtt, hogy ha két hét alatt sem teljesítik kivánságaikat, az összes bányákban beszüntetik a munkát. A bányákban a munka folyik, mintha mi sem történnék a föld színén; minden a rendes kerékvágásban megy tovább — két hétig. Majd a társaság igazgatóságának határozatától

függ, hogy lesz-e sztrájk, lesz-e békés elintézés vagy ismét olyan fölfordulás lesz, mint volt tizenkét évvel ezelőtt, amikor katonaságnak kellett kivonulnia, hogy erőszakkal elnyomja a talán nem is éppen jogtalan mozgalmat.

— **(A kereskedelmi- és ipar-kamarából.)** A hétfőn tartott kamarai közgyűlésen ismét szóba került az a terv, hogy a kereskedelmi- és ipar-kamara saját házat vegyen, a mire nézve már egy korábbi közgyűlésen elvben határozott is a kamara. A közgyűlés mos, azt határozta, hogy mivel a kamara hivatásához illő helyiséget óhajt, melylyel Pécs momumentális épületeinek számát kívánja szaporítani, Zsolnay Vilmos elnökle alatt szakértő férfiakból álló szűkebb körű bizottságot küld ki, melynek föladatává tette, hogy a már is nagy számmal ajánlott házakat és telkeket vegye vizsgálat alá s a jövő hó első hetében tartandó közgyűlés elé tegyen javaslatot, hogy a gyűlés már döntő határozatot hozhasson. A millenárius kiállításra a házi ipar és etnografiai csoportot úgy rendezik, hogy az egységes falut ábrázoljon s az ország nevezetesebb vidékeinek típusait tüntesse föl. Ezért a csoport bizottsága megkérte a kamarát, hogy a legjellemzőbb parasztházakról fényképfelvételeket készíttessen s egyéb adatokat is szolgáltatson be. A kamara megbizta a titkárt, hogy hivatalos körutja alatt szerezzen be minden szükséges adatot. A kereskedelmi miniszter értesíti a kamarát, hogy az „Adria“ m. kir. tengerhajózási részvénytársaság a múlt évben Algirba 10 gőzöst irányított, Tangerba pedig minden hónapban hirdetett járatokat. A társaság áldozatkészsége azonban — valószínűleg a kereskedelmi körök tájékozatlansága miatt — nem járt kellő eredménnyel, mert Marokkóba épen semmi, Algirba pedig elenyésző csekély mennyiség szállított hazai termékeink közül, jöllehet hazai czikkeink közül különösen a liszt, gabona, hüvelyesek és fa, továbbá bőr, üvegárúk és posztó az algiri piacokon mind nagyobb tért hódíthatának. Az „Adria“ társaság jövőre is hajlandó a nevezett helyekkel a tengeri összeköttetést föntartani, — a Tangerbe irányuló forgalomnál azonban azon föltétel alatt, ha az oda rendelt rakományokat nyolcz nappal a menetrend szerint hirdetett gőzös elindulása előtt bejelenti. A marokkói (Tanger) piacokon kelendőségnek örvendő árúk mintái a budapesti kereskedelmi muzeumban „marokkói beviteli cikkek“ czég-tábla alatt közszemlére ki vannak téve. A közgyűlésen Littke elnök még bejelentette, hogy a kamara kerületében levő gyárak és nagyobb iparvállalatok megvizsgálásával ez évben Magyarits Ágost iparfölügyelőt bizta meg a kereskedelemügyi m. kir. miniszter. Fölkérte tehát a kamarai tagokat, hogy az iparfölügyelőnek eljárásában nyújtsanak segédkezet, esetleges kívánalmaikat és sérelmeiket terjeszszék elő s ez által nehéz föladatának minél sikeresebb megoldását könnyítsék meg; — egyszerű figyelmébe ajánlotta a tagoknak, hogy ezen gyárvizsgálatoknál kiváló gondot fordít a fölügyelő a munkások baleset elleni biztosításáról szóló törvény végrehajtására, s azért ahol netalán mulasztások történtek, igyekezzenek azokat az illetők helyrehozni.

— **(Elhalasztott nyári mulatságok.)** Az időjárás nem kedvez az időre tervezett mulatságoknak; egy csomó juniálist halasztottak el jobb időre. Így a pécsi nőegylet a 11-edikére tervezett nyári ünnepélyét 18-adikára halasztotta; a pécsi izraelita nőegylet pedig bizonytalan időre tolt el a kerti mulatságát. A baranya-selyei tüzóltó-egylet is fölkért bennünket annak közlésére, hogy a nyári táncmulatságát 11 edikére halasztotta, s ha ekkor sem lesz a szabadban megtartható, úgy a nagyvendéglő tánctermében tartják meg.

— **(Halálozás.)** Mestrits Rozália e hó 5-én 58 éves korában elhunyt Pécsen.

— **(Ney Dávid hangversenye),** melyet Semsey Mariska, a m. kir. opera tagja és Liedl Ferencz a m. kir. opera zenekarának tagja közreműködésével szombaton, e hó 10-én, a Hattyu-teremben rendezte Valentin Ottó zenemű- és könyvkereskedő, bár kívül esik a rendes hangverseny-évad határán, mégis egyike lesz a legérdekesebb estéknek. Neynek hatalmas bassusa, művészi énekelőadása oly ritka élvezetet nyújt, aminőért a külföld hangversenyt látogató közönsége is eseng, amikor

ez a tüneményes bassista hangversenyútra kél. Liedl is mindig nagy hatással játszik a budapesti hangversenyeken, s legutóbb kitüntető ovációkban részesítette őt a főváros közönsége. Semsei Mariska kedves megjelenésű, szép hanggal megáldott énekesnő, aki az operaházban most alapítja meg jövőjét. A hangversenyeket kedvelő közönség, melynek az idej télen kevés alkalmá volt, hogy ebbeli igényeit kielégítse, bizonyára érdeklődéssel fogadja a három művész föllépését. Jegyek a Valentin-féle kereskedésben kaphatók.

— **(A pécsi kerületi betegsegélyző pénztár)** ideiglenes hivatalos helyisége e hó 5-ödikétől fogva a központi takarékpénztár bazár-épületében van, ahol a további bejelentéseket fölveszik. A befizetés június 10-edikén kezdődik, s az első hetet június 5-ödikétől 10-edikéig számítják.

— **(Magán zongoraiskola nyilvános előadása.)** A Baudysz Ilona zongorázó és énekelni tanuló növendékei ma délután fél öt órakor tartják meg a szokásos tanuló-előadást a szülők és meghívott vendégek előtt a nőegylet kertutcaiban. Tizenkét növendék fog váltakozva zongorálni és énekelni.

— **(Névmagyarosítás 1892-ben.)** A központi névmagyarosító társaság által készített kimutatás szerint a múlt évben 781 folyamodónak engedték meg belügyminiszteri jóváhagyással a névváltoztatást. A legtöbb névmagyarosítás a fővárosban történt, utána a nagyobb vidéki városok következnek, köztük Pécs is. Bécsben 25, Mostar, Stalac, Sarajevo, Steyr, Gracz, Triest és Leipzigben egy-egy honfitársunk magyarosította meg tavalay a nevét. Legtöbb névmagyarosítás az izraeliták közt fordul elő, aztán a római katolikusok közt, míg a többi vallásfelekezeteknél elenyésző csekély azon magyaremberek száma, kik idegen hangzású nevüket magyarosították. A központi névmagyarosító társaság készséggel ad fölvilágosítást a névmagyarosítási eljárásról. A társaság elnöke Telkes Simon. (Lakik: Budapest, I. ker. Krisztinaváros, Attila-utca 137. sz.)

— **(Akinék a szemét a fítestvére kilötte.)** A szerencsétlenül járt Riepl Vilmost szemé operálása végett Bécsbe vitték egy híres szemorvoshoz, aki a meglőtt szemgolyót kivette. Ez az operáció föltöbb veszedelmes volt, mert azt is föl lehetett tételezni, hogy amint a szem-idegeket elmetszik, a másik szem is szenvedni fog s lassan az is elveszti látóképeségét. A fiatal zenészre ez a lehető legnagyobb csapás lett volna. Az operáció azonban úgy sikerült, hogy Riepl másik szemé teljesen ép maradt s már folytathatja is szolgálatát a katonazenekarnál, amelynek egyik legjelesebb tagja.

— **(Működik a gyár)** czimmet átvettünk a Néptanoda 21-ik számából egy közleményt, mely azt mondja, hogy a pécsi püspöki tanítóképzőintézetben legközelebb 12 irgalmas nővér fog negyedévi időközökben tanítóképesítő-vizsgálatot tenni. A Pécsi Közlöny megrö bennünket ezért, de megrója a Néptanodát is, melynek nyílt szókimondása nem tetszik a nevezett lapnak. „Czáfolat“-ot tett közzé a Pécsi Közlöny, mely szerint nem tizenkét, hanem hat irgalmas nővér szándékozik képesítő oklevelet nyerni. A Néptanoda tehát duplázott, hanem azért a közlemény érdeme mit sem változik a „Czáfolat“ daczára sem.

— **(Száz év óta álló templom.)** A vókányiak büszkén tekintenek ódon templomukra, mely immár száz esztendőn át szolgált hajlékúl az Úrnak. Szentháromság ünnepén meg is ülték a századik évfordulót, amikor Rézbányay János pápai kamarás mondott misét a templomban fényes segédlet mellett, Rézbányay József dr. teológiai tanár pedig szentbeszédet tartott.

— **(Legény-bosszu.)** Vásáros-Dombón véres bosszuállással vett elégtételt magának Nagy Mihály nevű legény a rajta elkövetett megbántásért. Nagy Mihály hetykélkedő legény, akit épp ebbeli viselkedése miatt a Tamás testvérek egy alkalommal derekasan helybenhagytak. Nagy Mihály ezt nem akarta magán száradva hagyni s a dombói kocsmában hátulról, orvul mind a kettőnek a fejébe vágta éles bal-táját. A két Tamás súlyos sebet kapott; az egyik már a halállal vívódik. Nagy Mihályt elfogták a csendőrök s most a sásdi járásbíróshoz fogházában van.

— **(Fél millió egykoronás forgalomban.)** Az államhivatalnokoknak június elsején jórészen egykoronásokkal adták ki a fizetésüket, s így a számítás szerint Magyarországon körülbelül fél millió egykoronás jutott forgalomba.

— **(Baptisták és nazarenusok mentességei.)** A kultuszminiszter egy fölmerült eset alkalmával kimondotta, hogy a baptisták, nazarenusok és hasonló törvényesen be nem vett felekezetek tagjai anyakönyvvezetési és esketési díjakat nem kötelesek fizetni ama válásfelekezetek papjának, melyhez azelőtt tartoztak, minthogy az ilyen esetekben ők sohase élnek az illető lelkész szolgálatával.

— **(A mezőgazdasági állapot.)** Az eső megjött, de nincs köszönet benne. Tolna, Somogy, Baranya megsínylette a szárazságot. A „Köztelek“-hez beérkezett tudósítások szerint buza dolgában Baranyában nagyon gyenge termésre van kilátás; de másutt is közép és közepesen alul eső aratással biztat az őszi vetés. Tolnamegyében legszomorubb a helyzet, mert ott a buzát helyenként még most is szántják kifelé s amit meg is hagynak, ritka és gazos. A gaz különben az ország minden részében fölütötte a fejét. Az őszi rozst Baranyában legnagyobb részben kiszántották, s amit meghagytak, arról gyenge termést arathatnak. A többi dunántúli megyében is ritka, gazos, alacsony, közepes termést ígér. A tavasziak Baranyában általában gyengék, de helyenként annyira rosszszak, hogy ki is szántják és takarmánnyal vetik be. A még kegyelemből meghagyottakon az eső talán segített.

— **(Szinházi műsor.)** Ma szerdán: „Fanchon asszony leánya“ új operett 4 fől, Varney-től; harmadszor. Csütörtökön: Somogyi Károly színigazgató fölléptével: „Szegény ifju története“ színmű 5 fől. Feuillet-től. Somogyin kívül Somogyiné, R. Balog Etel, Kőmivesné, Sárdi, Balla, Tóth, Rónai, Szendrői Ella, Kalmár Piroska, Lévai Sárika, Végh játszanak kisebb-nagyobb szerepeket. Pénteken: Somogyi Károly színigazgató fölléptével: „Vadorzók“ vigjáték 3 fől. a multkori szereposztással. Szombaton: „Angot asszony leánya“ francia operett 3 fől. Lecocqu-tól. A főszerepeket Kocsis Etel, Kállai Lujza, Dezséri, Polgár, Sz. Nagy Imre, Zombori Ilona, Földvári játszá. Előkészületen a következő darabok vannak: „Figaró házassága“ vigjáték; a „Notre-dame-i toronyőr“ dráma; „Kapivár“ új, pályanyertes vigjáték Gabányi Árpádtól; „Musotte“, új színmű Guy de Maupassantól; „Fény árnyai“ dráma Szigligetitől.

— **(Kerékpárosok versenye.)** A „Pécsi Kerékpár Egyesület“ június hó 25-én délután fél 3 órakor zárt verseny rendezésével a következő programmal: 1. Megnyitó verseny. Táv. 6000 m. Résztvehetnek oly tagok kik nyilvános kerékpárversenyben díjat még nem nyertek. Elsőnek ezüst, másodiknak bronz, harmadiknak és negyediknek kis bronz érem. Tét 1 frt, bánatpénz 1 frt. 2. Verseny a „P. K. E.“ hölgyeinek díjáért. Táv. 10,000 m. Elsőnek: a hölgyek díja és ezüst érem, másodiknak ezüst harmadiknak és negyediknek bronz érem. Tét 2 frt, bánatpénz 1 frt. 3. Népfölkelők versenye. Táv. 200 m. Résztvehetnek oly tagok, kik 32. életévüket betöltötték. Elsőnek nagy bronz, másodiknak bronz, harmadiknak kis bronzérem. Tét 1 frt. 4. Lassu verseny. Táv. 100 m. Első és másodiknak tiszteletdíj. Tét 1 frt. 5. Nagy verseny. Táv. 12,000 m. Elsőnek ezüst, érem és elnöki tiszteletdíj, másodiknak ezüst, harmadiknak és negyediknek bronz-érem. Tét 2 frt, bánatpénz 1 frt. A győztesnek, ha 28 percen belül érkezik, idő-érem. 6. Vigasz verseny. Táv. 4000 m. Résztvehetnek azok, kik a fenti versenyek egyikében sem nyertek díjat. Elsőnek bronz, másodiknak kis bronz-érem. Tét 1 frt. (nevezés a helyszínén.) Nevezési zárnapp: 1893. június hó 18-án esti 6 óra. Rossz idő esetén a verseny 1893. június hó 29-én tartatik meg. A nevezések a „P. K. E.“ verseny titkárához, Piacsek Virgilhez (Pécs, Kossuth-utca 1. sz.) intézendők, posta útján ajánlott levélben. A versenyek után esti 8 órakor közös vacsora étlap szerint és díjkiosztás a „Vadember“ szálloda

nyári helyiségében. A versenybizottság: versenybírák Zsolnay Vilmos, elnök. Kiss József alelnök. Verseny-titkár Piacsek Virgil. Rendező és főparancsnok Egerszeghy Kálmán. Indító Bodó Aladár dr. Időmérők Marx Nándor, Koharits N. János, János ázy Zsigmond. Orvos Wallerstein Bódog dr. Előkészítő bizottsági tagok Piacsek Virgil, Otte Ferencz, Marx Nándor. Általános versenyszabályok. 1. A versenyekben csak a „P. K. E.“ tagjai vehetnek részt. 2. A második díj csak akkor adatik ki, ha legalább három, a harmadik díj, ha legalább öt, a negyedik díj, ha legalább nyolcz versenyző indul. A népfölkelők versenyében, ha három versenyző indul a harmadik díj is kiadatik. 3. Versenyezni csakis sportszerű öltözetben szabad (ajánlatos a versenyruha.) 4. A nevezési iver pontosan kitöltendők és a tétel, valamint bánatpénzzel ellátva a versenytitkárhoz küldendők (posta útján, ajánlott levélben és a borítékra e szó „nevezés“ fölütetésével.) 5. A záridőn túl érkező nevezések, valamint a szabálytalankok figyelembe nem vétetnek. 6. A versenyekből a 14 kilónál könnyebb gépek ki vannak zárva. 7. A bánat, ha az illető az általa jelzett versenyben részt vett, visszaadatik, ellenkező esetben a club versenyalapja javára fordítatik. 8. A versenybírák határozata ellen fölebezésnek helye nincsen. 9. Az indítás pisztoly-lövésre történik.

— **(Szunyogból elefánt.)** A pécsi napilapot és a fővárosi lapokat is bejárta az a rémséges hír, hogy Mohácsra a napokban a pécsi bányatelepről odaszállított szén között dinamit-bombát találtak, mely ott fölrobbant és a szenesvagont szétrombolta, a széntörmelékét a Dunán áthajigálta és még egy munkásembert is súlyosan megsebesített, akit a mohácsi kórházban reménytelenül ápolnak. A dinamit-bomba eredetéről pedig azt ujságolják ezek a lapok, hogy a pécsi bányatelepen sztrájk-villongások vannak s a munkások már arra vetemedtek, hogy dinamitbombákkal hajigálójnának, mikor a gesztenyésben majálist tartanak s lapdajátékot rendeznek. Ők dobták abba a szenes kocsiba is azt a rettenetes bombát, mely hivatva volt Mohácsról fölrobbantani a pécsi összes bányáépületeket a bennük lakó tisztekkel együtt. A dolog azonban szerencsére másképp áll. Egy széntoló munkás a szén között egy kis „kapszli“-félét talált. Az a „kapszli“ dinamittöltés volt, melyet a bányások vésszelzőnek szoktak használni. Hibás kezelés folytán ez a töltés valószínűleg nem sült el s a kivált széntörmelék között elveszett. Így jutott el Mohácsra, ahol az a szerencsétlen munkás megtalálta, aki otthon addig csapkodta a földhöz a töltést, míg az egyszer csakugyan explodált s ezen közben elszakította a munkás három ujját. A „bombát“ szállító vagon és a bányatisztikar ellenben a körülményekhez képest egészséges.

— **(A difteritisz a vidéken.)** Siklóson a difteritisz félelmi szünetelés után ismét föllépett, de csak szórványosan. Ugyancsak elszórtan fordul elő difteritisz eset a szentlőrinczi járás délnyugati községeiben. Szabar községben, hol az iskolát is bezárták, szünő félben van a betegség, s az iskolát legközelebb meg is nyitják.

— **(A koronaérték kötelező számítása)** legközelebb megbeszélés tárgya volt a magyar és az osztrák kormány között. E tárgyalásokon a két kormány megegyezett a koronaérték kötelező számításának határidejére nézve. E szerint nem 1894. július elsejével teszi kötelezővé az új pénz szerint való számítás, mint ezt a magyar kormány eleintén tervezte, hanem 1895. január elsejével.

— **(A drávai vashid)** költségeire Verőczemegye a napokban tartott közgyűlésén ötvenezer forintot szavazott meg.

— **(Váltóhamisító útkaparó.)** Schmidt György babarcsi megyei útkaparó a pinczejében fölalkasztotta magát, mert váltót hamisított s fél a büntetéstől meg a szégyentől, ami rá háromlott volna, ha a dolog kitudódik.

— **(Hymen.)** Daruvári Kacsokovics Jenő pécsi kereskedő vasárnap vezette oltárhoz Daróczhalmán Hamulyák Matildot, Hamulyák Gyula káptalani uradalmi kasznár leányát.

— **(Nincs többé borraivaló.)** A B. H. szerint egy zürichi távirat azt a maga nemében szenzációs hírt jelenti, hogy az ott ülésző nemzetközi vendég-lős-kongresszus elhatározta a borraivalók megszüntetését. Kezdetnek ez is elég, mert azzal mindenki tisztában van,

hogy a kezdésnek ebben a dologban a vendég-lősöktől kell kiindulni.

— **(A kétforintos emlékérmek.)** A király ezüstmennyegzője alkalmából, 1878-ban történeti emlékérmeket vertek, melyek nagyság és érték tekintetében az ezüst kétforintosoknak felelnek meg. Az állami pénztárak és hivatalok ezeket az érmekeket éppúgy mint a negyedforintosokat csak ez évi júl. 31-ig fogadják el fizetésképpen; ezen az időpontra tul nem váltják be azokat.

— **(A siklósi országos vásár),** mely múlt héten hétfőn, kedden és szerdán folyt le, úgy az állattenyésztőkre mint az iparosokra rosszul ütött ki. Kevés jószágot hajtottak föl, még kevesebb kelt el, s a ruhavásár is fölöttébb néptelen volt.

## Ostromállapot a bánya telepen.

A bányászok mozgalmá még sem végződik békés megoldással, mint ahogy indult. Tegnap délután a turbulensebb elem néhány izgató szavára hallgatva fenyegető állást foglalt el, mire Lutz rendőrkapitány katonaság kirendelését kérte. Este fél 7-kor vonult ki egy fél zászlóalj hadi felszereléssel, éles töltésekkel ellátva a bányatelepre. Vaszary helyettes rendőrfőkapitány szintén a helyszínére sietett.

## Művészet, irodalom.

**A szinkörből.** Pénteken és szombaton új operettet láttunk. Varneynek, egy nálunk kevésbé ismert francia zeneszerzőnek „Fanchon asszony leánya“ című operettje került színre, mely Bécsben ugyan megbukott; de Budapesten annál jobb sikert aratott. Somogyi volt az első vidéki színigazgató, aki ezt a sikamlósságokkal teli, de magvas zenéjű operettet megszerezte s nálunk előadatta. A meséje sovánny, hanem annál kövérebbek a café chantant-okba illő részletek, melyeket ha a színészek egynémelyike diszkrétebbül alkalmazna, kevesebb megbotrányozással hallgathatnánk és nézhetnénk végig. A zene nem mondható könnyednek, sem fülbemászó; inkább elvont, de épp ez okból tartalmasabb is a Konti-féle indulókkal, keringőkkel és mazurkákkel tánczó heje-huja operetteknel. Ezért nem tetszhetett a bécsieknel sem, akiknek minél több hopsz, valcer meg mars kell az operettben, s ezért a finom muzsikájú Rip-Rip is hidegen hagyta őket csúfos bukást érve meg Bécsnek városában. Hogy ez az operett, t. i. a Fanchon asszony leánya, Bécsben nem tetszett, ennek csak dicsérete s egyik legnagyobb érdeme. Kocsis Etel (Javotte), a megboldogult Fanchon asszony leányának személyesítőjét sok dicséret illeti igazi odaadással előadott dalaiért, meg azért a finom diszkrécióért, melylyel szereplő társai közül egyedül tudott átsuhanni a sok pikáns helyzeten. Mellette Kállai Luiza tűnt ki csinos megjelenésével és jól pointírozott kellemes énekével. A férfiak közül Perényi és Sz. Nagy Imre, a két tenorista végzett derekas munkát, bár az utóbbinak hangján az első előadások némi indispozíció volt észrevehető. Az előadás, különösen az első, fölöttébb hosszadalmas volt, s talán jó szolgálatot teszünk a jelen volt férj-uraknak, ha konstataljuk, hogy az előadásnak csak éjféltől félórával lón vége. Már a szombati előadásra több fölösleges részt kihuzott a rendező czeruzája s így is elég „kiadó“ volt az operett, melyet pénteken szép számu közönség halgatott meg, míg szombaton — a kedvezőtlen hűvös időjárás miatt — csak kevesen méltattak érdeklődésükre. — Vasárnap két előadás is volt: délután a „Peleskei nótárius“-é telt ház előtt, este a „Büszke Zsófi“-é, melyet Hegedüs Ferencz irt csak azért, hogy abba minél több Dankó Pista-féle nótát gyűrjön bele. A nóták csinosak, sőt szépek is, de nagyobbbrészt ismertek, s nem kevesebb mint 7, olvassd: hét személy nótázza el őket pár szónyi időközök után — mindenikre jutván átlag 5-6, hogy a sok nótától azt se tudja az ember, hogy mire is büszke hát az a Zsófi? A nóta közt elveszett a darab, de amennyit meg tudunk belőle érteni, abból úgy sejtjük, hogy nóta nélkül még inkább elveszett volna.

## Tanúgy.

### Specziális bogarak.

Ujabb adat a tanítószolgálat emelésének kérdéséhez.

No! Bogárdy ur, teljesen meglehet elégedve világra bocsátott bogarával, akarom mondani bogaras indítványával a lepkevadászatot illetően, melyet a tanítók könnyebb megélhetésének előmozdítására talált föl. Ma már nem áll pillefogdosási javaslatával egyedül. Túlliczítalta őt a „Néptanítók Lapja“ című országos, hivatalos tanítói vicczlap május 17-iki számában Józsa János szombathelyi polg. isk. tanár úr. Az igaz, hogy míg az előbbi a pillefogdosásnak a tanítók mellékeresetére való utalásával azok türelmét megélhetését akarja előmozdítani, addig a nevezett tanár úrnak a hiv. lapban közölt eszmécsere inkább a pillegyűjteményben kulminál csak a végén csattantja el, hogy ha a tanító szorgalmasan eljár lepkét fogdosni, magára való hivatkozással nem csak becses s német tudósok által is megbámulható értékes gyűjteményre tesz szert, hanem ebből szép anyagi haszon is háromolhatik a pillevadász tanító számára. De túlliczítja Bogárdy urat még azzal is, hogy nem elégszik meg a pillékekkel, mint a tanítói jólét kétségbevonhatatlan üdvös eszközével, hanem a hernyókra veti magát, melyeknek kora tavasztól késő őszig való fölkeresését ajánlja és egyúttal azoknak a pedagógiai szakértelmel karöltve járó fölnevelését, gondos táplálását is hozza javaslatba; sőt figyelmeztet egyben a lepkék ellenségeire, mik esetleg azok szaporodását gátolhatnák. Mert hát ő ezzel a hazai lepkészettnek akar lendületet adni. Igen!

Hogy a hazai lepkék szaporodásában és a fajbéli különlegességekben kár ne essék, különösen a hernyók mesterséges szaporítását, praeparálását tűzi ki célul a tökéletes lepkegyűjtés boldogító eljárásában. Sőt kellene szerinte külföldi raritásokat importálni. Nem tudom, mások e felől hogyan gondolkodnak, de én biczegő fölfogással úgy képelem, hogy ami kis levelet a hernyók fáinkon meghagynak az emberek gondatlan éheltetlensége jóvoltából, azt még szedje le az élelmes tanító hernyók praeparálására és okszerű nevelésére. A biológiai gyűjteménnyel kérkedő tanár ur igen boldognak vallja magát, noha még egy fillér haszna sem volt ezen specziális mesterségből, hogy megtanulta ismerni fáinkat pusztító, úgyszólván minden hazai lepkét és hernyót, azok petéit, bábjaikat, tápnövényeit, sőt még a lepkék és növények közti összeköttetést is. No ezt szükséges is tudni a hernyó-gyűjtőnek, nehogy ezek a kékvérű finyás állatok elrontsák gyomrukat szaporodásuk és fajbéli kifejlődésük rovására, uri izlésüket megrontó holmi paraszt-táplálékkal. Ily irányban való buzgólkodást ajánl a tanítóknak, hogy pedagógiai pontossággal teljesítsék a pillefogdosással kapcsolatos hernyó-gyűjtés nagyszerűen üdvös műveletét! mert csak ez és semmi más nem kölcsönözhet a tanítónak hírnevet, tekintélyt s közbecsülést, sőt még ha jól megy a gseft, anyagi előnyöket is.

Én édes Istenem! Hát még mi mindent nem kívánnak a tanítótól? És mi mindenre kénytelen a tanító ráfanyalodni, hogy valamiképp megélhessen? Az olvasás, irás, számolás és reáliákon kívül tanítson tornászatot, rajzot, éneket; tudjon hegedülni, zongorálni, harangozni. Járjon el szorgalmasan növendékeivel a faiskolába és ismertesse meg növendékeivel a fanemesítés különféle jó és rossz módozatait. Legyen jártas a házi ipar terén s buzgólkodjék a kefekötés, kosár- és székfonás, különféle szalmafonás, dobozkészítés, szellemfejlesztő művészete körül; üzze a lombfürészetet. A selyemtenyésztést se hagyja ki programjából, mire untalan ösztönöz Bezerédy Pál ur ő nagysága szorgos körutazásai alkalmával, és buzdítson erre hívei közt. Emellett jól fölfogott érdeke követeli, hogy tartson méhészetet és oktasson erre mindeneket és iparkodjék ennek nemzetgazdászati horderejét föltüntetni. Ezt meg Dömötör László méhészeti vándortanár ur olvassa a fejére kenetteljes, meggyőző hangon. Süssön ostyát, legyen gondja arra, hogy zivatar közeledtével a felhő elébe való harangozással meg ne kessék; mert akkor véletlen jégeső adtán jaj árva lelkének. Menjen beteghez a gyóntató pappal s vigyen lámpát s aztán a másvilágra jól előkészített temesse

is el. Menjen járandóságát beszédni házról-házra. Alapítson iskolai- és népkönyvtárakat, azokat kezelje, tartsa rendben; ösztönözze növendékeit a takarékosagra s evégből honosítsa meg iskolájában az iskolai takarékpénztárt, hogy az Isten nyugoszsza Weisz Bernát urat, mert ezt meg annak köszönheti. Létesítsen dalárdát, működjék ott közre, esetleg vezesse is, mert sokhelyt e szerint van értéke a tanítónak, mint pl. nálunk. A kertészetet valamiképp el ne találja hanyagolni, mert akkor fölkapik az álla pereputtyostól. Járjon el tanítói-kör és meggyűlésekre s dolgozza ki a kitűzött köteles tétéleket. Vedekezék a filloxéra ellen és a szőlők rekonstrukcionális nagy munkájában a fölvilágosító utasításokat terjeszsze hívei közt. Oktasson fölőtteket s tartson vasárnapon ismétlő iskolát esetleg iparos-tanoncz iskolát. Iskolájában és uton-utfélen az egészségtan szabályaival ismertessen meg mindenkit s a difteritisz betegnek fujja a torkába a jodoformot. Hogy a konyhára is jusson valami, viselje a tűz-, jegkár- és életbiztosítási ügynökséget is. Sőt, hogy legyen mit a tebbe aprítani, hivatalosan utalva van pillét, kőrishogarat fogdosni, gyógyfüveket gyűjteni, hernyókat nevelni; no meg pióczát szedni, de ezt már Józsa ur sem ajánlja még pedig egész komolyan mondja „mivelhogy ez nem igen használ a tanító tekintélyének.“

Ezek helyett — s ezt már én ajánlom — legjobban teszik a tanítók, ha össze-vissza irnak mindenféle tücsköt, bogarat a „Néptanítók Lapja“ számára, melyért írói honoráriumban részesülnek s emellett hírnévre is tesznek szert s aztán beszélgetnek is magukról. Példa rá Bogárdy és Józsa urak szereplése. Kövessék őket!

Dr. Biczegő.

## Csarnok.

### Sétáim a szabad természetben.

Irta: Fuchs Ádám.

Pécsett laktam. Itt nevelkedtem és öt évig városi szolgálatban álltam. Elmentem. Azóta huszonnyolcz esztendő telt el — az idő hogy lejár! Most, midőn az életnek szép delét jóval túlhaladva már este felé közeledem és midőn a tél dere is már erősen megüté fejemet, ismét visszajövök a kedves Mecsek városba. Haza térek, ugyan fáradtan, el-s kihasználva, megrongált idegrendszerrel; de megrakodva tapasztalatokkal, búval és örömmel. Mindenkinél meg van a kedvenc helyecskéje e földön. Az egyik szereti „a zord Kárpátoknak fenyvesekkel vadregényes táját“; a másik szivesebben lakik „lenn az alföld tengrsík vidékein, ott az ő világa“; a harmadik a susogó erdőszeg rezgő lombzatja alatt keres és talál nagy élvezetet s szerény vadászkunyhóban él; a negyedik, mintha gyökeret vert volna lába, úgy áll ott mozdulatlan a gyönyörű tájkép előtt és gondolkodva bámulja a természet örök szépségét, ide építvén lakását; az ötödik ül a hatalmas folyam partjain és nézi, miként nyeli ez a kis patakot és ballag le velők széles medrében, mialatt a szunyogok ezrei a víz sima tükre fölött, a nap piros sugaraiban tánczot járnak; a hatodik előnyt ad a halastó szépségének; a hetedik pedig az óriási tenger partjai mellett tartózkodik s itt üti föl tanyáját és így tovább.

Mindenhol jó, a hol jó és elvhu emberek laknak; de mégis legjobb otthon, a szülővárosban, az ember saját hazájában, a hol egyesített, közös törekvés fűzi össze valamennyit, édes mindnyájunkat a haza és a nemzet boldogságának s dicsőségének előmozdítására. Csehnek, morvának és sok másnak „ubi bene ibi patria.“ A magyar embernek a nagy világon hazáján kívül nincsen számára hely, „itt élni, halni kell.“ Élni; de nem tétlenül, lomhán, karjait ölében s csak nyelvét folyton mozgásban tartván, hanem vállvetve, egyesített erővel a tettek terén, a közjó előmozdításának célja felé törekedvén. Élni és a nemzeti népnevelés zászlója alatt egységes, művelt, erkölcsös, vallásos s erős nemzeté fejlődni; de nem az elvtelenség irányában tévovázni és így a pártok, érdekszövetkezetek, felekezetek és osztályok különleges érdekeinek járma alatt nyögni. Élni; de nem más vagyónak rovására és a féktelen, a négyfejű Molochnak: a játék, táncz, daskalkodás és fajtalan-ság szolgálatában, mely modern bálványának már sokan estek áldozatul a magas s legmagasabb köreinkből úgy, mint a szegényebb néposztály-

ból, hanem takarékosan élni és észszel élvezni, a mellett a fölvilágosodottság éles fegyvereivel kell küzdenünk a magyar nemzet jólétéért, szabadságáért s függetlenségeért úgy, mint „küzd-tenek honért a hős Árpádnak hadai.“ Elvekért, eszmékért, a nemzeti érdekek és a liberalizmus szent nevében kell harczolnunk; de ne gyűlöljék egymást. „Mig az országgyűlés ott fenn, mint szokása régóta, csak beszélt nagy sikertelen“ (Petőfi) és a képviselők fizetését bőségesen fölemelte, addig nekünk itt lenn az egységes nemzeti népnevelés, a nemzetgazdász, az ipar és kereskedelem terein való haladásunk által a magyar nemzetet a művelt nemzetek elsejei közé emelni iparkodnunk kell. A férfiu a nyilvánosságnak, a közéletnek és a tettek terére termett.

Ámde van időszak az életben, midőn az egyes embernek, a kis emberi szívnek a haza nagy; ez kisebb, csendes hely után is vágyódik, hol ismét nyugodtabbá lehet akkor, midőn künn a tettek terén valamennyinek, az összességnek érverésében a lelkesülés szent dühével hathatósan segített és a hazának s nemzetnek javára célzott munkában kifáradva, már a sorból is kezd kiöregedni. Ilyenkor nyugalom után kívánczik és kellemes lakhelyet keres föl magának. Ezt vélem a második szülőföldemmé vált Mecsek városban, Isten földhátán levő szépfekvésű helyeknek nekem legalább legkedvesbikéjének egyikében föltalálni. Sok nemes szív dobog itt; sok szabadon gondolkodó, igazságszerető polgár s jó hazafi lakja e várost. S nem igaz, hogy a nagyvárosi élet az örökös zajával — hosszabb időtartamra — kellemes. Kellemesebb, kedélyesebb s csendesebb az élet a bükk, tölgyfa-és nemes gesztenye-erdőkkel elborított Mecsek alján, Pécs szab. kir. városban. Magyarországnak kevés város dicsekedhetik oly égaljjal, mint aminő Pécsnek van, a hol a nemes gesztenye terem és nincs, a melynek földgyomrában annyi fekete kincs volna, mint itt. A természet megadta a föltételeket, hogy nagy gyárvárossá fejlődhetik. Sok Zsolnayt a művészet terén, a műipar és ipar minden ágában; több Schapringert, Littkét, Engel Adolfot stb. a pécsi kereskedelemnek! Gyönyörű és egészséges fekvésénél fogva pedig a turisták és nyugdíjasoknak városává lehetne. A „Mecsek-egylet“-nek ez irányban való működését máris szép siker koronázza és ha ösvényein tovább halad, Magyarországnak is lesz „Graz“-ja. Pécs harmincz esztendő óta minden tekintetben nagy haladást tett és nagy előnyére változott. A polgárság megmagyarosodott és fölébredt benne azon öntudat: oly magasan nem áll senki e földön, hogy mellette önön magát megvesse. Ez helyes dicsérendő; mert mindenütt és mindenkor csak a független középosztály és fölvilágosodott polgárság volt a közszabadság megtörhetetlen őre és védője. Csak fejlődjék így tovább a keménydereku polgárság! Van alkalom, mert tanintézetei is jóval megsaporodtak azóta. Akkor működött a városi elemi iskoláknál 15 tanító, most pedig négyszer annyi; 1857—58-ban tanítottak még horvátul a budai külvárosi iskolában, 1860 től kezdve már csak magyarul. S mennyire fejlődött azóta a reálisok! Ma a legjobboknak egyike. — Itt van édes hazánk egyik legszebb t emploma, melynek megaranyozott toronycsúcsai a házak közül magasan emelkednek ki, a lakókat egyre figyelmeztetvén, hogy nem a kéj- és élvezetben, hanem az élet etikai irányában keressék s leljék föl létök végcélját. Vajha minden lakos eme figyelmeztetést kellően megszívlelné! Városunk életviszonyai még sok tekintetben javulnának.

(Folytatása köv.)

## SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

X. Y. Nem tehetünk kivételt. Az előfizetés nem ment föl senkit az alól, hogy vele szemben épp úgy ne gyakoroljunk kritikát, mint bárki más fölött. Hisz ez revolver-zsurnalisztaságra vezetne, ha az emberek az által menekülnének meg a nyilvánosság bírálata elől, ha előfizetnének valamennyi lapra.

Spectator. Ön azt írja, hogy egyik lap se irt olyan szép hangulatos entrefilet-ujdonságot az Urnapról, mint a Pécsi Napló. Hogy önnek megmutassuk, honnan szerzi a Napolló a hangulatos, ime lenyomatjuk egymás mellé a Magyar Hirlap és a Napló hangulatos ujdonságát az Urnapról.

Magyar Hirlap.

Urnapja. Csütörtökön, nyár havának első napján, ünnepli a katolikus egyház. legnagyobb ünnepei egyikét: az Ur szentségének ünnepét. Amit máskor csak pillanatokra vesznek ki rejtekekből, hogy fölmutassák a térdre boruló ájtatos hiveknek, ezen a napon ünnepi körmenetek viszik körül városzerte a templombeli szentségeket. Az ünnep megszépítésére kölcsön kéri a nyár első napjainak díszét, zöldjét, zöld lombsátorok alatt kis takaros kápolnákat emelnek itt-ott az utcákon: minden kápolnában föl van állítva egy oltár, a melynél megállapodik az ünnepi körmenet, hogy ájtatos imák és szent dalok között minden alkalmi kápolnában új meg új áldozatot mutassanak be az Urnak. Igy járván lombsátorról lombsátorra, kápolnáról kápolnára hangos énekkel és imával, elül hordván a szentséget, messzihangzó üdvövésekkel hirdeti a menet a nagy napot, az Ur szentségének örömteli, magasztos ünnepét.

Pécsi Napló.

Urnapja. Holnap — csütörtökön — június hó első napján ünnepli a katolikus egyház legnagyobb ünnepeinek egyikét, az Ur szentségének ünnepét.

Az ünnep megszépítésére kölcsön kéri a nyár első napjainak díszét, zöldjét; zöld lombsátorok alatt kis takaros kápolnákat emelnek itt-ott az utcákon: minden kápolnában föl van állítva egy oltár, a melynél megállapodik az ünnepi körmenet, hogy ájtatos imák és énekek kíséretében új áldozatot mutassanak be az Urnak. Igy

hirdeti a menetet az Ur szentségének magasztos ünnepét.

Ha még egy „tutajos“ cselekednék így, mint a pávatollat viselő kánya, még tán meg lehetne neki bocsátani, — szegény tutajostól nem telik egyéb; hanem hogy a „gőzhajó“, a zakatolva, dühörögve, sipolva, harangozva járó kolosszus „gőzhajó“ kölcsön kér szívet a kovácstól: az már mégis mulatságos dolog, nemde? Hej csak kitűnő gondolat is volt az a Napollótól: megírni a gőzhajóról és a tutajosról azt a bizonyos mesét!

Tr a d u c t e u r. A 4 kr. bélyegérték átvételét ezennel nyugtatjuk és tudomására hozzuk, hogy pénzértékre váltva a legközelebb beközpogtató könyöradománygyűjtőnek fogjuk átadni, miután ilyenmő rekonpenzációkra nem reflektálunk. Hasonlóképen nem reflektálunk a Heinefordításokra sem.

Gabona-árjegyzék

Pécs szab. kir. városában 1893. évi június hó 3-án tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Table with columns for commodity names (Búza, Kétszere, Rossz, Árpa, Zab, Képezse, Büköny, Kukoricza, Széna, Szalma) and their prices in various units.

Kínálat: gyenge (mintegy 80 gabona koesi volt a piacon).

Laptulajdonos: NAGY FERENCZ. Felelős szerkesztő: HAKSCH LAJOS.

H i r d e t é s e k :

Ujonnán megnyilt fényképészeti műterem!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Széchenyi-téren Dr. Loewy-féle palotában egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő berendezéssel bíró

fényképészeti műtermet

nyitottam, melyben a fényképészet terén minden legúj. találmányt, még itt elő nem állított dolgokat is készítek, a rendes photographiától elkezdve minden nagyságban, ugymint: mignon, visit, cabinet, kis makárt, nagy makárt, boudoir, muschel, eddig ismert rendes nagyságokat, a legjutányosabban és legfinomabb kivitelben élethűen készítek, a miért is a nagyközönség meggyődésére mitaképpel készségrrel szolgállok, továbbá a rendes ismert nagyságokon kívül még minden nagyságot készítek egész életnagyságig, szintűgy csoport-, táj- és interiőr-felvételeket, különleges berendezés gyermek felvételekre, továbbá másolatokat régi képekről életnagyságig, szintűgy platinképeket.

Különlegességek! A fényképészet terén legújabb találmányokat úgy mint készítek fényképeket zsebkendőbe bele etetve, melyek soha ki nem moshatók, továbbá selyemre minden színűre, vászonra (linografia), mely épen olyan tartós mint egy olajfestmény, továbbá különös szépségű opál-képeket, készítek fényképeket directe ráetette fára és csontra; továbbá felhívom még a nagyközönség figyelmét chromo, aquarell és olaj-festményeimre, melyeket természet után is, vagy régi képekről is a legművésziesebben és hűen készítek.

A midőn erről értesíteni van szerencsém a nagyközönséget, egyidejűleg vagyok bátor azon kérést intézni, hogy becses látogatásaival műtermem szerencsétetni méltóztassanak. — Műtermem minden reclamtól óva, csakis előállított fényképeim által kiérdemelt pártfogásért esedezem.

PAPP L. fényképész és festész

Széchenyi-tér, dr. Loewy féle palota.

H i r d e t é s e k

igen előnyös árakon vétetnek föl kiadóhivatalunkban.

Pósta es távirda czim: „Kegyélet“ Pécs.

„KEGYELET“ első pécsi temetkezési intézet

Pécssett. Ferencziek-utca 6. sz. (Kis-tér, Bilitz-féle házban) és Perczel- (Ó-posta) utca 22, szám saját házában lévő raktárral.



Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek teljes tisztelettel tudomására adni, hogy temetkezési intézetünket Perczel-utca 22. sz. raktárnak fentartásával, Ferencziek-utca 6. sz. Bilitz-féle házba helyeztük át és ezen fő üzlethelyiséget a Perczel-utczával Telephonnal összekapcsoltuk és így raktárunkat tetemesen szaporitva és kibővitve — képesek vagyunk a legmagasabb igényeknek és kívánalmaknak minden irányban és tekintetben nemcsak a leggyorsabban, hanem egyuttal legpontosabban megfelelehetni.

Temetéseknek legpontosabb valamint legolcsóbb rendezését ékes üveg- avagy díszes más rangú halottas kocsikban elvállaljuk úgy helyben valamint a szomszédos megyék bármely városában avagy községben — elvállalunk egyuttal hulla-szállítást légmentes zárt érekezőrsókban a bel- és külföld minden irányában. Raktárunkon található: fa- és érekezőrsók, szemfedők, halottas öltözék, sirkoszoruk, gyertyák, fátyolok, egyáltalán a temetkezésekhez szükséges legdíszesebb és legolcsóbb bármely néven nevezendő kellékek dús választéka.

Törekvésünk oda irányuland, hogy a 20 évi fenállásunk — tehát tényleg az I-ső pécsi temetkezési intézet szorgos törekvésével szerzett jó hírnevét minden tolatodás nélkül — szorgos, pontos szolgálat valamint való és (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, ugy ezentúl is fentartva, a n. é. közönség becses bizalmát minden tekintetben kivívjuk.

Tévedések kikerülése végett kijelentjük, hogy intézetünk kezelésével, temetések felvétele és rendezésével

Gindl Alajos urat

biztuk meg. Maradunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai.

Kindl Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső, özv. Hoffman Károlyné, özv. Edhoffer Ferenczné.

Posta és távirda czim: „Kegyélet“ Pécs.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

# Leonhardi-féle tenták

a legjobbak

csakis valódi a feltalálótól:  
**LEONHARDI ÁGOST**, Bodenbach a. d. Elbe.

Ezen véd-  
csász. kir. osztr.  
36089. szám.



jegygyel  
magy. kir. szab.  
48274 szám.

### Iró-tenták:

Leonhardi-féle  
(Anthracen-tenta kék-fekete) Legjobb író-tenta a könyv-  
Legf. könyvtenta k-k-fekete vezetéshez, határtalan tar-  
Alizarin-tenta, zöld-kék-fek. tósság okmányok számára.  
Gallus-tenta ) korom- Szabadalmazott eljárásom  
Világposta-tenta) fekete szerint készítve.

### Másoló-tenták:

Leonhardi-féle  
(Anthracen-másoló ) Kitűnően másolódnak; egyszer-  
Alizarin író és másoló) mind könyvelésre is aján-  
latosak.

Leonhardi-féle  
Enecre violette noire communicative Egyetlen ten-  
Violette kettős-másoló) levelezésre, ták keresk.  
Fekete világposta másoló) melyekről hó- napok múlva tisztá másola- tok készíthetők

Leonhardi-féle  
Non plus ultra-másoló 4-6 másola- tot í. l. Fontos bankoknak, biztosítókintézeteknek és tengerentúli levelezésre.

Leonhardi-féle  
Színes-tenták autografia-tenták, hektograph- tenták, folyékony-tus mérnököknek és rajzolók- nak, tinta-porok és kivonatok, bélyegző-fest- tek, másoló-festék, legszebb írógép festékek; fehérmű jegyzés-festék- folyékony enyv- és gummi, haenyv, fényenyv. Eau de Labarraque tentafoltok eltávolítására papírról és fehérműről Peccétyviaszok stb. stb. A bel- és külföldi legjobb írószerszerekkereskedésben kaphatók.

Legjobb védőszer járványos betegségek ellen!

**Regedei**  
SAVANYÚVIZ

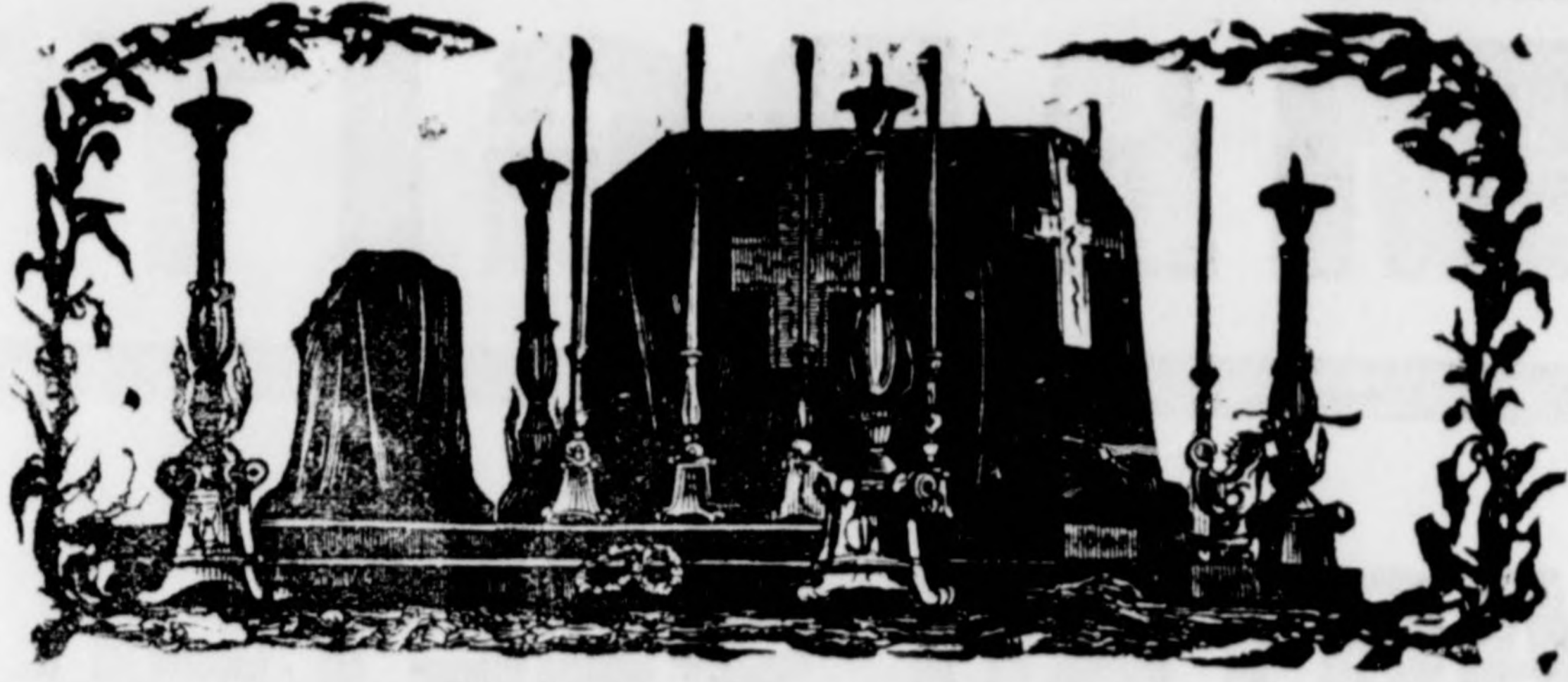
A köhögési ingert enyhíti.

Olcsó árak.  
Leírások ingyen.

Főraktár: Budapesten, V., Lipót-körut 21 a.  
Igazgatóság: Radein-fürdőben (Styria).  
Előmozdítja az emésztést.

## URAKNAK.

Az újkor legszebb találmánya a szabadalm. gyalvno-elektricus készülék, a „Receptor“, amely a testen észrevehetetlenül viselhető, nemi gyengeség ellen (elgyengült férfierő), ha még oly idült is, kitűnő eredménnyel alkalmaztat- tik. — A Receptor minden államban szabadal- mazva van és sok arany és ezüst éremmel lett kitüntetve. Dr. Volta tanár rendszere. A készülék, melynek ártalmatlanságáért kezes- ség vállalatik, kényelmesen hordható a zseb- ben. Az orvosok minden országban állandóan ajánlják, Használati utasítással ellátott röpirat- tokat (zárt borítékban, 10 kr. levéljegy elle- nében) ingyen küld a cs. kir. szabadalom-tu- lajdonos **Augenfeld J.** elektro-technikus, Bécs, I., Schulerstrasse 18.



# „CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat

Kis-tér II-ik szám.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — s temetések rendezésére — úgy a halottak szállítására létesített üzletünket, újabb átalakítások folytán, minden halottas kocsinknak a fővárosi pompa szerinti átalakítása által, azon helyzetben vagyunk, hogy a n. é. közönségnek e tekintetben minden kívánalmait teljesíthetjük. Nyitott kocsin a halottak szállítása ható- ságilag beültatott, a n. é. közönség pedig nem kívánja az oly kocsik alkalmazását, melyben a koporsó látása elzárva van, ezért nem kimélve a költségeket, a fertőtlenítés végett **valamennyi halottas kocsinkat üveges kocsiakká alakítottuk át**, mely által **bármely osztályú temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken** — minden temetkezési vállalatnál pompásabban,

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek előállítani. Továbbá elvállalunk hulla szállításokat a bel- és külföld bármely irányában.

Temetkezések rendezésének főlvételére **Engelmann Károly** urat hatalmaz- tuk fel, kinek fő törekvése oda irányul a legnagyobb pontossággal a n. é. közönség igényeit mindenkor kielégíteni, miért is vagyunk oly bátrak a n. t. közönséget felkérni előforduló esetben bizalmukkal a **Concordia vállalatunkhoz** fordulni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Krisztián József és társai, Schubárszky János, Fischer Simon.

8036. 8039. szám  
1893.

## Hirdetmény.

Az építendő új nemzeti színház

### fűtési és szellőztetési munkálataira

6419/893. sz. a. kiirt s. f. é. május hó 31-én lejárt pályázati határidő rövidnek bizo- nyulván, a pályázati határidő ezennel f. é. június 30-ik napjáig meghosszabbítatik.

Felhivatnak ennelfogva mindazok, kik a színház fűtési és szellőztetési munká- lataira pályázni óhajtanak, hogy a vállalati összeg 5 százalékának megfelelő bánat- pénzzel a kiviteli tervekkel és költségvetéssel felszerelt zárt ajánlataikat legkésőbb f. évi június hó 30-ik napjának déli 12 órá áig Pécs szab. kir. város polgármes- teri hivatalában nyujtsák be.

A színházi tervek, költségvetések és árlejtés a városi mérnöki hivatalban (Pécs Városház II.-em 34. a) úgy Steinhard és Lang műépítészeknél Budapesten Egyetem- u. 3. sz. betekintheők.

A város tanácsát illeti a jog a beérkezett ajánlatok közül választani, esetleg valamennyit elutasítani.

Pécsett, 1893. évi június hó 2 án.

Pécs szab. kir. város Tanácsa.

Világhírű

## „LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN“

féle szivarkapapír

Braunstein frères gyárából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A Braunstein frères cég csakis Gassicourtban (S. és O.) franciaországban létező saját papirgyárának készítményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű a legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei a papirpar diadalának tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkahüvely elárusítására szánt gyáriraktár helysége

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

Az általunk a „Les dernières Cartouches“ féle papírból készített valódi francia szivarkapapír, valamint valódi francia szivarkahüvely, melynél minden papírtok a „Braunstein Frères“ céget viseli,

Pécsett Alt és Böhm és Reinfeld A. uraknál kaphatók.

**Árverési hirdetmény.**

A sásdi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Spitzer Jakab végrehajthatónak Péter József végrehajtást szenvedő elleni 361 frt. 82 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a sásdi kir. járásbiróság területén levő M.-Egri határában fekvő a m.-egregyi 175. sz. tjkvben foglalt 814 hrsz. szőlő, présház és pinczére 304 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1893. évi július hó 24. napján d. e. 10 órakor M.-Egri megartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 30 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kelt ívadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sásdon a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1893. évi május hó 4. napján.

Warga Jenő.

kir. aljára-bíró.

**1893-iki friss töltés.**

A temesvári 1891-iki kiállításon ezüst éremmel kitüntetett

**Véghlesi**

**Vera-forrás**

a legtisztább, legjobb és legolcsóbb szénsavdús alkalikus savanyúvíz Szalatna-Véghlesen (Zólyomgyében.)

Főraktár Villány és környékére

Gyimóthy Jákó

ezelőtt

**Worlicsek & Varga**

kereskedő cégénél Villányban, hol is mindenféle vas-, fűszer-, üveg-, porcellán-, norinbergi és rövidárú nagy választékban kaphatók, azonkívül a Vera-víz kapható minden fűszerüzletben, gyógyszerárban és vendéglőben.

Borral keverve kitűnő asztali ital, legjobbnak bizonyult idült légzési, emésztési és nemiservek betegségeknél, nemkülönbön hólyagkatárús, vérszegénység stb.-nél. Orvosi bizonylatok szerint a véghlesi Vera-forrás vize a legjobb és leghatásosabb gyógyszer.

Prospectusok és árjegyzékek ingyen.

**1893-iki friss töltés.**

Egy könnyű natur

**fedeles hintó**

jutányos áron eladó Kovács Antal szijgyártónál Pécsen, Irgalmasok bazárjában.

**„MARGIT“**

GYÓGYFORRÁS,

**„MAGYAR SELTERS“**

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jetelelte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás**; Bécsben: **dr. Bamberger, dr. Duschek**, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

**Mint ivóvíz**

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos  
főraktár

**Édeskuty L.**

cs. és k. és szerb  
k. udv. ásványvíz-  
szállítónál,  
Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

**Idény május—október.**

A cs. k. szab. déli vaspálya állomáshelye.

**Daruvári ásványfürdő Szlavoniában.**

Intéző fürdőorvos: **Dr. Degré Vilmos Bécsből.**

Bebizonyult gyógyhatás női betegségeknél, mint: magtalanság, sápkór, fehér-folyás, tisztulási zavarok, exsudat és hólyag fájdalmaknál, továbbá köszvény, csúz és idegbajok ellen.

Ujonnan berendezett

**hidegvíz-gyógyintézet izzasztó-kabinokkal,**

gräfenbergi mód szerinti bepólyázás. Villamos fürdők. Meleg és hideg zuhanyok. Massage svéd gyógmód szerint. Inhalatio kamara stb. stb.

**Daruvári fürdő** a 830 méter magas szlavonai középhegység alján fekszik, pompás parkokkal és fedett sétahelyiségekkel. Csinos társalgóteremmel és zenekarral, olvasóteremmel, melyben minden jelentékeny hírlap stb. stb. található. A lakások és fürdők a jelen kor minden igényeinek megfelelőleg vannak berendezve. Árak jutányosak.

Felvilágosítást ad a fürdőigazgatóság Daruvári fürdőben.

Utánnomat nem díjaztatik.

**Egészen ujonnan berendezve!**  
**a leggazdagabb**

**szénsavas vasas források!**

(József- és Mihály-forrás.)

A női bántalmak, vérszegénység, sápkór, hólyaghurut és vesfővény, aranyeres bántalmak, gyomor- és bélhurut, idegbajok ellen kiváló orvosi tekintélyek által ajánva.

Szénsavas vasas meleg (pezsgő)-tükör-fürdők, egy külön e célra emelt új épületben, a legkényelmesebben berendezve nők és férfiak számára. Láp(mór)-fürdők. Calorisator-fürdők. Mindennemű kád-fürdők. Uszoda a természetes források fölé emelve, (17—18° C. fokra melegítve.) Kéllemes égélj. Jó olcsó lakások. Kitűnő kiszolgálás és jó étkezés. Naponta többször zene, Este villamos világítás a parkban.

Allandó fürdőorvos: **Dr. Sántha György.**

**A buziási József- és Mihály-források**

**Fürdő-idény tartama május—szeptember.**

**Buziás**

gyógyfürdő

vasuti állomás LUGOS, vagy TEMESVÁR.

Zónajegy Budapest—Orsova.

**Magyar királyi államvasutak.**

Minden vonathoz elegáns társaskocsik személyenkint 1 frt, magaufogatok személyenkint frt 1.50 a fürdőigazgatóság által kirendeelve.

vize nemcsak mint kitűnő gyógyíz ismeretes, de óriási szénsavtartalmánál fogva a legkellemesebb hűsítő itallal is szolgál. — Mindennemű fölvilágosítással, nemkülönbön prospectusokkal szolgál a fürdőigazgatóság Buziáson (Temes megye.)

**Villamos világítás!**

**Hidegvízgyógyintézet**

és  
**Kneip-kura Buziáson.**

Tekintettel a fürdő-közönség azon részére, mely a hidegvíz-kurát, főleg a Kneip-kurát kívánja használni, Buziás-fürdőn is ez idén egy külön e célra épült és szakszerűen berendezett vízgyógyintézet létesült, hol a vízgyógmód és Kneipp-kura művelein kívül massage, villanyozás, villamos fürdők is alkalmazhatók. Külön gyógy-étrend. Jól képzett fürdőszolgák és fürdőszolgánok.

A vízgyógyintézetnek e téren már régóta előnyösen ismert szakorvosa és vezetője: **Dr. FAJTH PÉTER.**